

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом
образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број 612-00-00135/14/2019-03

Датум 14.02.2020. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО: 27.02.2020.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	405/1	/	/

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 14.02.2020. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији високошколске установе

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Правни факултет**, са седиштем у улици Булевар краља Александра број 67, Београд, ПИБ 101729152, Матични број 7032579, испуњава прописане стандарде за акредитацију високошколских установа.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке установи се издаје уверење о акредитацији високошколске установе.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Правни факултет**, са седиштем у улици Булевар краља Александра број 67, Београд, је дана 14.06.2019. године поднела захтев за акредитацију под бројем 612-00-00135/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019).

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за друштвено-хуманистичко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије 15.08.2019. године, а директор Националног акредитационог тела је именовао рецензентску комисију дана 16.08.2019. године.

Рецензентска комисија је посетила установу 18.09.2019. год. Извештај рецензентске комисије о извршеној анализи достављене документације са оценом, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Анализом Извештаја рецензентске комисије (у даљем тексту Извештај), поткомисија за ДХ поље је утврдила да је Рецензентска комисија (у даљем тексту РК) поступила у складу са прописаним упутствима.

Анализом **Електронског формулара**, РК је утврдила да Рецензентска комисија је детаљно анализирала документацију коју је Установа доставила за акредитацију и сачинила прелиминарни извештај. У делу који се односи на електронски формулар утврдила је неколико техничких недостатака и несагласности које су приказане у прелиминарном извештају. У одговору на прелиминарни извештај који је Установа доставила Комисији образложене су и посебно означене све измене које је Установа направила у документацији за акредитацију. У тексту који следи биће укратко приказани недостаци уочени у првобитној документацији и коначни параметри које је Установа доставила Комисији.

У првобитној документацији које је Установа доставила неки подаци из уједињеног формулара нису били сагласни са подацима из електронских формулара за студијске програме или са подацима из Уводне табеле коју је Установа доставила у документацији за акредитацију. На страници уједињеног електронског формулара на којој су приказани студијски програми Структура програма недостајали су подаци о броју студената који је планиран на двогодишњем мастер програму MEI 120 ECTS, тј. $10 \text{ студената} \times 2 \text{ школске године} = 20 \text{ студената}$ укупно. Иако то није велики број студената, курсеви који се организују носе одређено оптерећење наставника, а и потребан минимални простор се повећава.

Рецензентска комисија је уочила и извесно неслагање података који су дати у уједињеном електронском обрасцу и Уводној табели, а односило се на наставнике. Наиме, у Уводној табели је било приказано да је у Установи запослено 86 наставника са 100% радног времена и 5 наставника ангажованих по уговору, тј. 91 наставник укупно. У уједињеном електронском обрасцу била су наведена имена 107 наставника (од којих је 7 наставника ангажовано по уговору). У образац су била унета и имена 10 наставника из иностранства, 7 предавача и 3 редовна професора. И у електронским обрасцима који су достављени уз поједине студијске програме била су наведена имена свих наставника (и сарадника), тј. 100 наставника ангажованих са 100% радног времена и 7 наставника ангажованих по уговору. Ако се занемари ово неслагање података у документацији која је првобитно достављена, просечно оптерећење наставника приказано у уједињеном електронском обрасцу било је у реду и износило је 5.79 часова, а оптерећење сарадника 9.77 часова. Појединачна оптерећења наставника била су у реду (осим за доцента Марка Ђурђевића – незнатно изнад 12 часова недељно), али било је нејасно како доцент Сања Глигић на докторским студијама има оптерећење од 14.57 часова недељно, а у уједињеном формулару који обухвата све програме 4.87 часова недељно. У уједињеном формулару, као ни у формуларима за студијске програме, нису биле наведене друге високошколске установе на којима су наставници ангажовани.

Просечно и појединачно оптерећење сарадника било је у границама препоручених вредности. Наставници запослени са 100% радног времена покривали су више од 99% наставе, што је знатно изнад минималних 70%.

У Уводној табели коју је попунила Установа било је наведено да располаже простором од 6.181.57 m², а према уједињеном електронском формулару за број студената који је раније акредитован и уписан (за сличан број студената се сада тражи акредитација), потребно је најмање 13 552 m², што је Комисија констатовала као озбиљан недостатак.

С обзиром на то да је утврђено постојање техничких недостатака у документацији која је достављена за акредитацију Установи је у прелиминарном извештају препоручено да усагласи податке о броју приказаних наставника по уговору

С обзиром на то да је утврђено постојање техничких недостатака у документацији која је достављена за акредитацију Установи је у прелиминарном извештају препоручено да усагласи податке о броју приказаних наставника по уговору који се уочава у електронском обрасцу, Уводној табели и Табели 6.3, као и број сарадника у електронском обрасцу и Уводној табели. Пошто у уједињеном електронском формулару, као ни у формуларима за студијске програме, нису наведене друге високошколске установе на којима су наставници ангажовани, сугерисано је да Установа прикаже те податке уколико су наставници ангажовани на другим високошколским установама.

Установа је одговорила да наставници Правног факултета Универзитета у Београду јесу ангажовани на другим високошколским установама на основу уговора о допунском раду, али да споразуми садрже одредбу према којој не постоји сагласност за радно ангажовање у смислу стављања на листу ради акредитације друге високошколске установе. Због наведених разлога, у електронским формуларима нису наведени подаци о обиму ангажовања на другим високошколским установама.

Поред тога, Установа је кориговала и усагласила број наставника и сарадника у раније наведеним прилозима, кориговани подаци приказани су у табелама које су саставни део овог извештаја, док су подаци из прелиминарне верзије извештаја (преузети из првобитно достављене документације) брисани из одговарајућих табела, али су приказани у тексту као део процедуре која је спроведена.

На основу делимично употпуњене и кориговане документације које је Установа доставила у одговору на прелиминарни извештај Рецензентска комисија констатује да је Правни факултет Универзитета у Београду затражио акредитацију за 6780 студената, и то 6000 студената ОАС, 630 студената МАС и 150 студената ДАС. Факултет располаже укупним простором од **15.749.90m²** што даје количник од **2.32 m²** (однос укупног простора и укупног броја студената, тј број m² по студенту), што је у складу са условима за извођење наставе у две смене. Факултет располаже завидним библиотечким простором од 2.468,03 m², а студентима и наставницима/сарадницима Факултета на располагању је 518.790 библиотечких јединица и 44 рачунара у рачунарској учионици. На факултету је запослено 146 наставника: 86 наставника са 100% радног времена, а преостали наставници су ангажовани на основу уговора о допунском раду (2 наставника), на основу посебних уговора о сарадњи (47 наставника) и као пензионисани наставници и истраживачи који могу да изводе наставу на мастер и докторским студијама (11 наставника).

Подаци из уводних табела идентични су подацима приказаним у уједињеном електронском формулару. На страници која се односи на наставнике и сараднике приказано је 164 имена, и то 146 наставника и 18 сарадника. **Просечно оптерећење наставника је 6.92 часова, а сарадника 9.68 часова. Наставници запослени са 100% радног времена држе 87.05% наставе.**

Међутим, ни у допуњеној и делимично коригованој документацији нису сагласни сви подаци приказани у Уводној табели за Установу и електронским формуларима за студијске програме мастер академских студија. Детаљном анализом података датих у Уводној табели и података из електронских формулара три програма мастер академских студија, утврђено је да број часова активне наставе (предавања и вежби) није усаглашен. У Уводној табели стоји да на мастер академским студијама има 121.50 часова предавања и 16.50 часова вежби, а из електронских формулара се добија 336.75 часова предавања и 187.75 часова вежби. Сходно томе, укупан број часова предавања, укупан број часова вежби, као ни укупан број часова активне наставе у Уводној табели коју је доставила Установа и у електронским обрасцима за програме мастер студија нису сагласни. Према Уводној табели, број часова предавања износи

604, а вежби 384.50, што у збиру даје 988.50 часова активне наставе. Према збиру часова приказаних у електронским обрасцима број часова предавања је 819.25, вежби 555.75, што даје збир од 1374.50 часова активне наставе укупно.

Закључак. Може се закључити да је Установа углавном одговорила на примедбе и сугестије из прелиминарног извештаја Комисије који су се односили на број наставника ангажованих у Установи. Подаци који се односе на број часова активне наставе, предавања и вежби, у Уводној табели и електронским формуларима мастер академских студија нису сагласни.

Уводна табела

Табела УВОД – Студијски програм, обухвата основне податке о студијском програму за које се тражи акредитација:

- 1) Податке о високошколској установи у којој се изводи студијски програм и назив студијског програма.
- 2) Образовно-научно/уметничко поље наведено у складу са Законом
- 3) Научна, стручна или уметничка област наведена у складу са листом области коју утврђује Национални савет.
- 4) Обим, врста и дужина студија у складу са Законом.
- 5) Назив дипломе наведен у складу са листом звања коју утврђује Национални савет

Рецензентска комисија детаљно је анализирила првобитну документацију коју је Установа доставила за акредитацију и податке који су унети у Уводну табелу упоредила са електронским формуларом и прилозима одговарајућих стандарда. У прелиминарном извештају Рецензентска комисија је навела да су у Уводну табелу подаци углавном коректно унети, али је уочила и неколико техничких недостатака и несагласности.

Установа је у првобитној документацији доставила Уводну табелу у којој су приказани сви потребни подаци. Назив Установе је Универзитет у Београду Правни факултет, а образовно-научно поље друштвено хуманистичких наука у складу је са Законом о високом образовању. У Установи се реализују студијски програми из области правних наука, као и интердисциплинарни мастер и докторски студијски програми у пољу друштвено-хуманистичких наука. У Табели коју је Установа доставила у првобитној документацији наведено је да укупан број студената на акредитованим студијским програмима износи 6770. Дати су и часови активне наставе (предавања и вежби) по степенима студија. Уводна табела садржала је и основне податке о простору и однос квадратуре према броју студената. Као што је раније наведено, Рецензентска комисија је констатовала да је простор који је Установа приказала у Уводној табели (6.181.57m²) недовољан је за раније акредитован, као и број студената за који је затражена акредитација. У Уводној табели је било приказано да Установа располаже са 518.790 библиотечких јединица (без електронских извора) и са 70 рачунара који су у служби наставе и студената. У Уводној табели је био приказан и број наставника по звањима и укупно, као и број сарадника. Према првобитној Уводној табели, на факултету је запослено 86 наставника са 100% радног времена (37 редовних професора, 21 ванредни професор, 25 доцената и 3 наставника страног језика) и 5 наставника ангажованих по уговору (табела у којој се приказује број наставника и табела 6.3), с тим да је у уједињеном електронском обрасцу било наведено 7 наставника по уговору. Број наставника приказаних у Уводној табели коју је доставила установа разликовао се од броја наставника у електронском обрасцу, што је коментарисано раније. Према раније достављеној Уводној табели, у Установи је ангажовано 25 сарадника (1 асистент са докторатом, 13 асистената, 4 сарадника у настави, 4 сарадника ван радног односа и 3

стипендиста Министарства науке и технолошког развоја). У уједињеном електронском обрасцу било је приказано 22 сарадника.

ПРЕЛИМИНАРНИ ИЗВЕШТАЈ Комисије упућен је Установи и сугерисано је да се недоследности у појединим прилозима коригују и наведени подаци усагласе. Приликом посете Установи разјашњено је да укупна квадратура у Уводној табели није правилно приказана, односно да Установа располаже знатно већим бруто простором који је унет у овај дефинитивни извештај. Сходно томе, и однос укупне квадратуре и укупног броја студената је у реду, количник је већи од 2 m^2 (тачније износи 2.32 m^2) по студенту, што је у складу са стандардом.

На основу употпуњене и делимично кориговане документације које је Установа доставила у одговору на прелиминарни извештај Рецензентска комисија констатује да је Правни факултет Универзитета у Београду затражио акредитацију за 6780 студената, и то 6000 студената ОАС, 630 студената МАС и 150 студената ДАС. Факултет располаже укупним простором од $15.749.90 \text{ m}^2$ што даје количник од 2.32 m^2 (однос укупног простора и укупног броја студената, тј број m^2 по студенту), што је у складу са условима за извођење наставе у две смене. Факултет располаже завидним библиотечким простором од $2.468,03 \text{ m}^2$, а студентима и наставницима/сарадницима Факултета на располагању је 518.790 библиотечких јединица и 44 рачунара у рачунарској учионици. На факултету је запослено 146 наставника: 86 наставника са 100% радног времена, а преостали наставници су ангажовани на основу уговора о допунском раду (2 наставника), на основу посебних уговора о сарадњи (47 наставника) и као пензионисани наставници и истраживачи који могу да изводе наставу на мастер и докторским студијама (11 наставника). Подаци из уводних табела идентични су подацима приказаним у уједињеном електронском формулару.

Закључак: Може се закључити да је Установа одговорила на примедбе и сугестије из прелиминарног извештаја Комисије. У дефинитивну верзију извештаја унети су само кориговани подаци.

Стандард 1. Основни задаци и циљеви високошколске установе

У документацији је наведено да је основна функција високошколске установе, чији је пун назив Универзитет у Београду – Правни факултет (даље: Правни факултет, Факултет) образовање кадрова за послове у области државне управе и привреде, кроз наставни процес, као и утицање на праксу. Наводи се да је у наставном процесу нагласак на упознавању суштине концепта владавине права и његовом усвајању од стране студената, те да образовање данашњих правника треба да се сагледа уз наглашену динамичку димензију. Као **основни задаци** Факултета утврђени су: даљи развој Универзитета у Београду и самог Факултета; образовање на студијским програмима на сва три степена; стална интеракција са установама које се баве развојем правног система и укључивање студената и наставника у тај процес; давање одговарајућег доприноса развоју законодавства; припремање кадрова за специфичне профиле у области пословног права; развој научних дисциплина које се изучавају на Факултету; развој научног подмлатка у складу са потребама развоја правне науке; осавремењавање наставних метода за реализацију студијских програма; интеграција регионалних и глобалних мрежа знања и праксе у стварању и примени права; подстицање предузетништва и нивоа квалитета уговора у привреди; праћење нових појава и института у области упоредног привредног права и дисеминација одговарајућих информација кроз процесе перманентног образовања; подстицање научноистраживачког рада студената у свим областима које се на Факултету изучавају и сарадња у извођењу наставних програма са образовним установама на регионалном нивоу, хармонизација програма у европском простору и други облици сарадње на међународном нивоу. У Стандарду 1. наведени су циљеви Факултета, као и начин

праћења њиховог остваривања. **Циљеви** Факултета су: 1) што већа ефикасност студијских програма; 2) модернизација садржине студијских програма до нивоа потпуне хармонизованости са елитним европским правним факултетима; и 3) функционална интеграција Факултета у европски простор кроз међусобну сарадњу са факултетима на реализацији програма. Остваривање и имплементација наведених циљева пратиће се путем система индикатора на следећи начин: код студената, кроз пропорцију броја уписаних полазника на одређени студијски програм и оних који га благовремено успешно заврше, а нарочито праћењем и исказивањем просечне пролазности по предметима, по годинама студија, дужини студија, као и методима интерног вредновања квалитета наставе од стране студената; код наставника, прецизним планирањем садржине и динамике у процесу савладавања одговарајуће дисциплине; у процесу осавремењавања наставе, кроз праћење обима остваривања предиспитних обавеза и њиховог разграновања; у смислу доприноса развоју дисциплина, путем праћења индивидуалног научног рада на бази стандардних метода Министарства просвете, науке и технолошког развоја, реализацијом различитих пројеката за потребе домаћих и међународних институција, према референтним методологијама за вредновање резултата.

Оцена Стандарда 1. Комисија констатује да су основни задаци, који су наведени у документу Стандард 1. утврђени од стране органа управљања и да су као такви наведени и у Статуту Факултета и другим факултетским документима, који су јавно доступни, као и да су јавно публиковани на сајту Факултета. У документу Стандард 1. су наведена 3 основна циља Факултета која одређују правац деловања и омогућавају утврђивање приоритета високошколске установе. Циљеви су јасни и сажето изражени. Коначно, наведени циљеви су конкретни, а утврђен је и начин праћења њиховог остваривања анализом одређених показатеља у односу на студенте, наставнике, осавремењивање наставе и развоја правне науке и научних дисциплина. На сајту нису објављени циљеви Факултета. Комисија констатује да су наведени задаци и циљеви у складу са циљевима високог образовања наведеним у чл. 3 Закона о високом образовању. Надаље, увидом у сајт у делу „Студије“ наведене су студије првог, другог и трећег степена које заиста постоје на Факултету и које су у складу са чл. 35 Закона о високом образовању, као и чл. 73 Статута Правног факултета. У делу сајта „О Факултету“ наведено је да постоје студије следећих нивоа: основне студије, специјалистичке студије из разних области, 15 смерова магистарских студија, те програми за стицање доктората. Комисија препоручује да се ажурира део сајта „О Факултету“ у погледу информација које се односе на студијске програме који се изводе на Факултету.

Стандард 2. Планирање и контрола

У образложењу стандарда наведено је да Факултет ради остваривања циљева и задатака дефинисаних Статутом и другим факултетским документима, врши континуирано планирање и контролу свих облика образовних, научних и истраживачких активности у оквиру своје делатности. Контрола резултата наставних и развојних активности Факултета врши се на следеће начине: електронском контролом уредности и присуства на часовима, обавезом студената да своје менторе уредно обавештавају о динамици индивидуалног рада, праћењем предиспитних обавеза и мера којима се подиже ниво објективности испита, оцењивањем рада наставника од стране студената на крају сваког семестра. Поред тога, наставници имају обавезу да задовоље захтеве унапређивања научне области, а у циљу провере остварених резултата сви наставници и сарадници имају обавезу подношења годишњих извештаја о научном раду. На крају, спроводе се и друге мере предвиђене системом унутрашње евалуације. Уз Стандард 2. приложени су: Програм научноистраживачког рада 2017-2020. (Прилог 2.1.а), Програм

развоја научноистраживачког подмлатка 2017-2020. (Прилог 2.1.6) и Годишњи извештаји о раду (Прилог 2.2.).

Оцена Стандарда 2. Комисија констатује да је високошколска установа приложила план рада за период од 2017-2020. који се састоји из Програма научноистраживачког рада и Програма развоја научноистраживачког подмлатка. Увидом у приложену документацију утврђено је следеће. Научно-истраживачка делатност на Факултету се одвија преко Института за правне и друштвене науке који је основан на Факултету. Као основни циљеви научно-истраживачке делатности у периоду од 2017-2020. наведени су, између осталог, и: помоћ државним органима и учешће у припреми правних докумената, унапређење постојеће сарадње са судовима, органима и удружењима у правосуђу, сарадња са привредним асоцијацијама, развијање сарадње са сродним научним и образовним установама у Републици Србији, интензивирање сарадње са образовним и научним организацијама у региону кроз успостављање институционализоване мреже СЕЕЛС, укључивање Факултета у заједничке научне пројекте под покровитељством ЕУ, итд. Као приоритет у научноистраживачком раду истакнуто је ангажовање на пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (даље: Министарство). Наведено је да се 4 пројекта, на којима је ангажовано укупно 56 истраживача и чији је носилац Правни факултет, налазе у завршној фази. Три наставника су ангажована и на другим пројектима Министарства, који се реализују у другим установама. Такође, Правни факултет је припремио предлоге 5 пројеката за учествовање на конкурсима Министарства у оквиру Програма основних истраживања и основних усмерених истраживања за период од 2017-2020. и Програма истраживања у области технолошког развоја за период од 2017-2020. Планирано је да у наведеним пројектима учествује укупно 80 истраживача. На Факултету се од 2015. реализује и стратешки пројекат Факултета „Идентитетски преображај Србије“ у који су укључени сви наставници и сарадници запослени на Факултету. Увидом у Табелу 5.2. која представља Збирни преглед научноистраживачких резултата у школској 2017/18. утврђено је да су остварени следећи резултати: категорија М10 – 53 резултата, М20 – 66 резултата, М30 – 54 резултата, М40 – 90 резултата, М50 – 79 резултата и М60 – 20 резултата. Коначно, резултати научноистраживачког рада у последњих 5 година садржани су у Прилогу 5.4. на 915 страна. Научно-истраживачки рад на Факултету се финансира путем пројектног финансирања, које обухвата финансирање научноистраживачког рада истраживача и финансирање директних материјалних трошкова истраживања. Програмом развоја научноистраживачког подмлатка за период од 2017-2020. године предвиђени су услови за научни рад и стручно усавршавање научноистраживачког подмлатка Факултета. Основни циљ Факултета је одржавање постојећег научноистраживачког подмлатка и његово увећање, услед повећаних потреба за кадровима које су условљене унапређивањем наставних планова и програма, учешћем на домаћим и међународним пројектима, као и потребом хармонизације домаћег права са правом ЕУ. У оквиру пројекта „Идентитетски преображај Србије“ у 2017. је ангажовано 12 асистената и 12 студената докторских студија са искуством у наставно-научном раду на Факултету. Посебан подстицај за научни подмладак представља могућност одобравања одсуства у трајању до једне године ради стручног и научног усавршавања у иностранству или писања монографије. Наведено је предвиђено Статутом Правног факултета. Факултет, такође, партиципира у куповини стране литературе (до 500 евра годишње) и партиципира у финансирању учешћа на међународним конференцијама (до 1000 евра годишње). Коначно, Факултет студенте мастер академских и докторских академских студија ангажује у извођењу наставе, те им на тај начин омогућава да се афирмишу и стекну искуство. Комисија констатује да је високошколска установа приложила

Извештаје о раду у школској 2012/13, 2013/14, 2015/16 и 2016/17. Приликом посете установи Рецензентска комисија је затражила да буде достављен и Извештај о раду у школској 2017/18. Констатује се да је у допуњеној документацији Правни факултет доставио Извештај о раду у школској 2017/18. години. Сви приложени Извештаји о раду садрже детаљан приказ и анализу, између осталог, нормативног оквира и друштвеног окружења, финансија и друштвене одговорности Факултета, наставе и студентских активности, научно-истраживачког рада и пројеката који се реализују на Факултету, међународне сарадње и организовања домаћих и међународних конференција и научних скупова и издавачке делатности на Факултету и рада библиотеке. Закључак. Правни факултет има План рада, који је заснован на систематичном прикупљању података. Комисија није успела да утврди да ли су и на који начин су Плански документи учињени доступним јавности. Комисија констатује да приложени Извештаји о раду садрже елементе који документују комплетну делатност установе. На основу приложених Извештаја о раду, Комисија је утврдила да Правни факултет спроводи контролу поређењем планираних и остварених циљева и поређењем резултата са резултатима у претходном периоду.

Стандард 3. Организација и управљање

Анализом расположивих доступних докумената и датих података у њима, које је доставио Правни факултет утврђено је следеће:

1. Факултет је поднео Захтев за своју поновну акредитацију као високошколска установа. Власник Факултета је Р. Србија. Правни факултет је приложио сва неопходна правна акта за своју поновну акредитацију као високошколска установа (Прилози: 1-11).
2. Факултет је обухватио са три поднета Захтева за поновну акредитацију, образовно-научно подручје друштвено хуманистичке науке, следеће студијске програме: 1) основне академске студије - право (I степен), ЕСПБ 240, трајање 4 школске године – 8 семестара, за 1.500 студената на годишњем нивоу, што је укупно 6.000 студената (поновна акредитација); 2) мастер студије (II степен): 2.1) Право, ЕСПБ 60, трајање 1 школска година – 2 семестра, за 500 студената, 2.2) Мастер европских интеграција – Master in European Integration, ЕСПБ 60, трајање 1 школска година – 2 семестра, за 60 студената 2.3) Мастер европских интеграција – Master in European Integration, ЕСПБ 120, трајање 2 школске године – 4 семестра, за 10 студената на годишњем нивоу, што је укупно 20 студената (поновна акредитација); 3) докторске студије –право (III степен), ЕСПБ 180, трајање 3 школске године – 6 семестара, за 50 студената на годишњем нивоу, што је укупно 150 студената (поновна акредитација). Укупно на свим студијским програмима 6.730 студената. Правни факултет је приложио сва неопходна правна акта за поновну акредитацију студијских програма, које има ова високошколска установа (Прилози: 1-11). Напомена 1) Факултет има и заједнички студијски програм Менаџмент јавних набавки (Master in Public Procurement Management) са Универзитетом „Тор Вергата“ из Рима, који је акредитован је 2017. за 50 студената и према поднетом Захтеву не улази у поновну акредитацију. Напомена 2) Укупан број студената на студијским програмима је различит. У Захтевима је то 6.730 студената, а у Уједињеном електронском формулару је 6.776 студената. Уочено неслагање је предочено представницима високошколске установе приликом посете. На основу добијених појашњења и достављене допуњене документације Комисија констатује да је укупан број студената је 6780 и од тога 50 већ акредитовани и 6730 за које се тражи поновна акредитација.
3. Систем управљања Правним факултетом и његова организациона структура су у функцији остваривања задатих циљева Факултета. Органи факултета су: 1) Савет правног факултета, који је орган управљања и има 27 чланова (Прилог: 3.3. Одлука о

саставу чланова Савета правног факултета); 2) декан који је орган пословођења и руковођења и коме у раду помаже 5 продекана (четири из редова наставника и један студент) (Прилог 7: Акт о избору органа пословођења, Прилог 8: Доказ о упису органа пословођења у Регистар); 3) стручни органи и 4) студентски парламент (21 члан). Њихов рад је регулисан Законом о високом образовању, Статутом факултета и правилницима. Савет доноси одлуке већином гласова укупног броја својих чланова. Декан је у обављању послова из свог делокруга самосталан и одговара за свој рад Савету. Прodeкани учествују у раду Савета, без права гласа, а за свој рад одговарају декану и Савету, а студент продекан предлаже мере за унапређење студентског стандарда, прати стање у тој области, координира рад студентских организација на факултету и обавља и све друге послове који се односе на студентска питања.

Секретар Факултета руководи радом стручних служби, помаже Декану да координира рад органа управљања и да обједини све делатности на Факултету, припрема материјал за седнице органа Факултета и извршава њихове одлуке, брине о примени закона и прописа и обавља низ других послова.

Стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће, Изборно веће и Научно веће факултетског института. Факултет има и помоћна стручна и саветодавна тела. Наставно-научно веће стара се о свим облицима студија и питањима наставе и образовања. Чине га сви наставници и асистенти Факултета. Изборно веће врши избор у академска звања наставника и сарадника. Научно веће факултетског института брине о научно-истраживачком и наставно-научном раду и објављивању резултата, о пројектима и сарадњи са другим установама и организацијама. Састављено је од именованих представника свих катедри. Надлежност, састав и поступак избора чланова стручних органа Факултета ближе је одређен Статутом Факултета. Као помоћна стручна и саветодавна тела образују се сталне и *ad hoc* комисије, међу којима и Комисија за статутарна питања, Комисија за финансије, Комисија за уџбенике и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, а то су стална стручна и саветодавна тела Декана, Наставно-научног већа и Савета Факултета.

У свом саставу Факултет има следеће организационе јединице (Табела 3.1. Статут Правног факултета): Наставно-научну, која се стара о одржавању свих облика наставе и испита на основним, мастер и докторским академским студијама, као и курсева, и брине о оспособљавању наставног кадра; чине је катедре које обједињују сродне предмете и наставнике и сараднике који на њима раде, Семинар за стране језике и Општи семинар; Научноистраживачку, коју чине: Институт за правне и друштвене науке, Библиотека, Центар за издаваштво и информисање и Рачунско-информациони центар. Институт за правне и друштвене науке се стара о научној и истраживачкој делатности на Факултету и публиковању остварених резултата, организује специјалистичке студије и друге облике научног рада ради оспособљавања кадрова (семинаре, курсеве, симпозијуме), спроводи едукацију и консалтинг и извршава уговоре са другим организацијама. Институт координира рад Центра за пројекте Института, Центра за право Европске уније и Центра за едукацију и консалтинг. Библиотека набавља, обрађује, чува и даје на коришћење књижни фонд који је од значаја за наставни и научни рад Факултета. Центар за издаваштво и информисање организује објављивање књига, уџбеника и других стручних и научних радова, издавање часописа „Анали Правног факултета у Београду“, штампање испитних питања и других образаца неопходних студентима. Рачунско-информациони центар обавља послове у области информатике и аутоматске обраде података за потребе научноистраживачке и наставне делатности, као и рада стручних служби; Стручне службе представљају организационе јединице које обављају административне, управне и друге послове, финансијско-материјалне, пословно-техничке, као и остале послове

ради остваривања задатака Факултета. Радом организационе јединице Стручне службе руководи секретар Факултета.

4. Статутом Правног факултета и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова утврђени су: организациона структура (структура, организационе јединице, њихов делокруг рада и контрола) и систем управљања, као и овлашћења и одговорности органа управљања, стручних служби и студентског парламента. (Прилози: 3.1. Статут Правног факултета и 3.2. Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова).

5. Правни факултет има Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова који је донет 21.12.2018, а којим се уређује организација рада на Факултету, организациони делови, њихов делокруг рада, врста послова, назив радних места, врста и степен стручне спреме неопходне за обављање тих послова, број извршилаца и други посебни услови за рад на тим пословима, као и одговорност и овлашћења запослених за извршење конкретних послова значајних за организацију и рад Факултета. (Прилог 3.2. Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова).

6. Органи управљања и пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом, утврђени су општим актом Факултета у складу са законом. Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке је обезбеђен утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада. Савет Правног факултета је орган управљања, који има 27 чланова. (Прилог 3.3. Одлука о саставу чланова Савета Правног факултета). Орган пословођења и руковођења је декан. Њихов рад је регулисан Законом о високом образовању и Статутом факултета и правилницима. Факултет систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада, посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. Управа факултета прати рад организационих јединица и предузима мере за њихово унапређење.

Закључак: Одржива организација Факултета, овлашћења и одговорности органа управљања, стручних органа и студентског парламента адекватно су утврђени и уређени Статутом Факултета, а квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се перманентним праћењем и провером њиховог рада. Увидом, провером и анализом свих докумената, као и података датих у њима (описа, прилога, табела), а руководећи се датим упутствима, може се закључити да Правни факултет има успостављену одрживу адекватну организациону структуру и систем управљања, који омогућава да се у потпуности реализују постављени циљеви ове високошколске установе и тиме спроведу сви студијски програми који се поновно акредитују (основне академске студије- право (I степен), ЕСПБ 240; мастер студија (II степен): Право ЕСПБ 60, Мастер европских интеграција-Master in European Integration, ЕСПБ 60, Мастер европских интеграција-Master in European Integration, ЕСПБ 120; докторских студија-право (III степен), ЕСПБ 180), чиме Правни факултет испуњава Стандард 3: Организација и управљање, за поновну акредитацију.

Стандард 4. Студије

Из Извештаја: У документу Стандард 4. наводи се да на Правном факултету постоји три нивоа студија и то: основне академске студије, мастер академске студије и докторске академске студије. На основним академским студијама студенти се упознају са појединачним гранама права. На Факултету постоји 7 катедри: Катедра за грађанско право, Катедра за кривично право, Катедра за јавно право, Катедра за правну историју, Катедра за међународно право и међународне односе, Катедра за правно-економске науке и Катедра за теорију, социологију и филозофију права. Студенти на основним

академским студијама похађају обавезне и изборне предмете. Настава се изводи путем предавања, вежби, стручних и студијских група, симулација суђења, правних клиника, итд. Окончањем студија стиче се звање „дипломирани правник.“ Мастер академске студије се изводе у оквиру 4 студијска програма: Право, Мастер европских интеграција 60 ЕСПБ – Master in European Integration 60 ECTS, Мастер европских интеграција 120 ЕСПБ – Master in European Integration 120 ECTS и Менаџмент јавних набавки – Master in Public Procurement Management. Завршетком Мастер академских студија, студијски програм: Право, студенти стичу компетенције потребне за самостално и професионално обављање послова правничке професије и занимања у правосуђу, привреди, државној управи и локалној самоуправи, јавним службама, јавном тужилаштву, међународним организацијама, као и других занимања. Стечене компетенције омогућавају и даље школовање, посебно на докторским академским студијама. Завршетком програма стиче се академски назив „мастер правник“. Мастер академске студије, студијски програми: Мастер европских интеграција 60 ЕСПБ – Master in European Integration 60 ECTS и Мастер европских интеграција 120 ЕСПБ – Master in European Integration 120 ECTS имају за циљ пружање адекватних знања и способности за вршење послова који се односе на право Европске уније и на процесе европских интеграција, а који могу да се обављају у правосуђу и свим правничким професијама, државној управи, привреди, информативној, образовној и истраживачкој научној делатности или у цивилном сектору, као и у институцијама Европске уније и у међународним организацијама. Завршетком програма стиче се академски назив „мастер права европских интеграција“, односно Master of Laws in European Integration. Мастер академске студије, заједнички студијски програм Правног факултета Универзитета у Београду и Департамента за економију и финансије Универзитета „Тор Вергата“ у Риму: Менаџмент јавних набавки – Master in Public Procurement Management треба да омогуће студентима стицање напредног нивоа вештина и знања у области набавки. Завршетком програма се стиче заједничка диплома (joint degree) и звање „мастер јавних набавки“, односно Master in Public Procurement Management. На Правном факултету реализују се и докторске академске студије, студијски програм: Право, на којима студент стиче продубљена знања из једне од понуђених области, за коју се определио и из које ће писати докторску дисертацију. На докторским студијама студенти се обучавају за самосталан научноистраживачки рад, чији резултат треба да буде квалитетно написана докторска дисертација. Успешном одбраном докторске дисертације стиче се научни назив доктор наука – правне науке. Уз Стандард 4. Високошколска установа је приложила Листу студијских програма који су акредитовани на Правном факултету од 2011. (Табела 4.1.), Одлуке стручних органа о прихватању студијских програма за које се тражи акредитација (Прилог 4.1.) и Уверења о акредитацији студијских програма од 2011. (Прилог 4.2.). Оцена Стандарда 4. Увидом у Листу студијских програма који су акредитовани на Правном факултету од 2011. утврђено је да су акредитоване основе академске студије, назив студијског програма – Право (ОАСП). Надаље, акредитована су 4 студијска програма на мастер академским студијама, и то: студијски програм – Право (МАСП), студијски програм Мастер европских интеграција / Master in European Integration (60ЕСПБ) (МЕИ 60), студијски програм - Мастер европских интеграција / Master in European Integration (120ЕСПБ) (МЕИ 120), и студијски програм - Менаџмент јавних набавки / Master in Public Procurement Management (МЈН). И последње, акредитоване су докторске академске студије, студијски програм – Право (ДАСП). Увидом у наведену документацију Комисија је утврдила да студенти стичу квалификације које одговарају завршетку одређеног степена студија и да дати описи квалификација одговарају степенима студија. Коначно, Комисија је утврдила да су сва звања која студенти стичу у складу са Правилником о Листи стручних, академских и

научних назива ("Службени гласник РС", бр. 53 од 30. маја 2017, 114 од 20. децембра 2017, 52 од 6. јула 2018, 21 од 27. марта 2019, 34 од 17. маја 2019.). Високошколска установа је у Прилогу 4.2. приложила и Уверења о акредитацији студијских програма, и то: 1) Уверење о акредитацији студијског програма Основне академске студије – ПРАВА, бр. 612-00-01192/2013-04 од 14.02.2014; 2) Уверење о акредитацији студијског програма МАС- ПРАВА, бр. 612-00-01192/2013-04 од 14.02.2014; 3) Уверење о акредитацији студијског програма Докторске студије – ПРАВА, бр. 612-00-01192/2013-04 од 14.02.2014; 4) Уверење о акредитацији студијског програма МАС – МАСТЕР ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ 120 ЕСПБ (Master Academic Studies – MASTER IN EUROPEAN INTEGRATION), бр. 612-00-01179/2014-04 од 11.07.2014; 5) Уверење о акредитацији студијског програма МАС1 –МАСТЕР ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА НА СРПСКОМ И ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ 60 ЕСПБ (Master Academic Studies – MASTER IN EUROPEAN INTEGRATION), бр. 612-00-01179/2014-04 од 11.07.2014; и 6) Уверење о акредитацији студијског програма МАС – МЕНАЏМЕНТ ЈАВНИХ НАБАВКИ, 612-00-00924/2017-06 од 14.07.2017. На основу увида у Прилог 4.1. Комисија је утврдила да су надлежни стручни органи донели одлуке о прихватању студијских програма за које се тражи акредитација. Према чл. 26(1)(6) Статута Правног факултета Наставно-научно веће утврђује предлог студијског програма и доставља га Сенату Универзитета на усвајање. Наставно-научно веће Правног факултета је на 5. Седници одржаној дана 25.02.2019. утврдило предлоге студијских програма. На основу предлога Правног факултета, Сенат Универзитета у Београду је на седници одржаној 13.03.2019. донео одлуке о изменама и допунама студијских програма за које се тражи акредитација, и то: основних академских студија – Право (240 ЕСПБ), мастер академских студија – Право (60 ЕСПБ), мастер академских студија на енглеском језику – Мастер европских интеграција (Master in European Integration) (60 ЕСПБ), мастер академских студија на енглеском језику – Мастер европских интеграција (Master in European Integration) (120 ЕСПБ) и докторских академских студија – Право (180 ЕСПБ).

Закључак: Комисија констатује да завршетком наведених програма студенти стичу одговарајуће квалификације, као и да су понуђени студијски програми свеобухватни, добро структурирани и целовити.

Стандард 5. Научно-истраживачки и уметнички рад

Уз кратак опис Стандарда 5. Установа је доставила прилоге којима документује да се научноистраживачки рад систематски планира и да се анализирају постигнути резултати. На Правном факултету усвојен је програм научноистраживачког рада од 2017 до 2020, а Факултет је акредитован као научноистраживачка институција 16.05.2017. У Табели 5.1. Листа сарадника укључених у научноистраживачке пројекте који се тренутно реализују на Правном факултету наведено је да је 100 истраживача ангажовано на једном или више научно-истраживачких пројеката (пројектима Министарства, међународним или факултетском пројекту „Идентитетски преображај Србије“). У Табели 5.2 која се односи на збирни преглед резултата научноистраживачког рада, тј публикација у претходној школској години (2017/2018) наведене су 53 публикације категорије М10, 66 рада категорије М20, 54 публикације из категорије М30, 90 публикација категорије М40, 79 радова у категорији М50 и 20 публикација категорије М60. Конкретније, наставници и сарадници Факултета су публиковали 1 рад у часопису категорије М21, 8 радова категорије М22 и 8 радова категорије М23 (укупно 17), затим 41 рад у часопису категорије М24, 62 рада у врхунском часопису националног значаја (М53), 8 радова у истакнутом националном часопису (М52) и 7 радова у националном часопису (М53). Сем тога, наставници факултета били су аутори или коаутори већег броја међународних (53) или

националних (70) монографија. У претходној години наставници и сарадници факултета учествовали су на међународним или националним научним скуповима, са којих су радови штампани у целости или у изводу. У прилозима за овај стандард дат је годишњи извештај о раду за школску 2012/2013 годину (документ 5.3 - требало је доставити документ новијег датума), Програм развоја научно-истраживачког подмлатка 2017-2020 године, а резултати научно-истраживачког рада у последњих 5 година дати су у Прилогу 5.4в. Ти резултати су приказани индивидуално, тј. за сваког наставника понаособ с тим да неки подаци за поједине радове недостају у табели, а код неких коефицијент М је наведен нетачно. На основу целовитог увида у Стандард 5. може се закључити да се научноистраживачки рад планира, да су кроз пројекте створени добри услови за истраживање, да су остварени одлични резултати који су публиковани у међународним и националним часописима, монографијама и зборницима радова, као и да се ти резултати макар повремено анализирају. У прелиминарном извештају Комисије који је достављен Установи сугерисано је да Установа приложи најновији годишњи Извештај о раду (Прилог 5.3) што је Установа и учинила достављајући Извештај о раду за школску 2017/2018. Према томе, Рецензентска комисија констатује да су сви елементи овог стандарда коректни, а показатељи који су приказани изузетни.

Стандард 6. Наставно особље

Приликом анализе описа и прилога који су достављени у првобитно достављеној документацији за Стандард 6 уочени су одређени недостаци наведени у прелиминарном извештају Рецензентске комисије. У кратком опису Стандарда 6 који се односи на наставно особље било је наведено да је на Факултету са 100% радног времена запослено 104 наставника и сарадника, што није одговарало подацима приказаним у уједињеном електронском формулару и Уводној табели за установу (коментарисано раније). У листи наставника ангажованих са 100% радног времена било је приказано 86 наставника. Поред тога, било је приказано и 5 наставника ангажованих по уговору (укупно 91) и 22 сарадника ангажована са пуним радним временом (100%). У прелиминарном извештају који је достављен Установи сугерисано је да се наведени технички недостаци исправе. На основу употпуњене и делимично кориговане документације које је Установа доставила у одговору на прелиминарни извештај Рецензентска комисија констатује да је на факултету запослено 146 наставника: 86 наставника са 100% радног времена, а преостали наставници су ангажовани на основу уговора о допунском раду (2 наставника), на основу посебних уговора о сарадњи (47 наставника) и као пензионисани наставници и истраживачи који могу да изводе наставу на мастер и докторским студијама (11 наставника). На Факултету је ангажовано и 18 сарадника.

У одговору Установе на прелиминарни извештај и препоруке Рецензентске комисије додато је образложење да сви наставници држе и вежбе и студијске групе. Такође, за Алексу Николића и Ивану Бараћ је додата одлука о избору у звање сарадника у настави, за Ивану Миљуш и Ивану Радисављевић одлука о поновном избору у звање сарадника у настави, а за Уну Дивац одлука о избору у звање асистента. Сара Стојковић и Ана Здравковић, које су биле ангажоване као демонстратори на основу уговора о привременим и повременим пословима, изостављене су из документације. Из документације су изостављени и Урош Живковић и Марко Перовић. С обзиром на то да (као и у случају наставника Правног факултета Универзитета у Београду који су ангажовани на другим високошколским установама) за наставнике, који су ангажовани на основу уговора о допунском раду, у споразумима постоји одредба према којој не постоји сагласност за радно ангажовање у смислу стављања на листу ради акредитације Правног факултета, на листи су остали проф.др Слободан Савић (одређен од стране

Института за судску медицину) и доц.др Јелена Гинић (Филолошки факултет) јер је реч о предметима из области за које Правни факултет није матичан.

У прелиминарном извештају Рецензентска комисија је поставила питање организације теоријске и нарочито практичне наставе са постојећим бројем наставника и сарадника. У Табели 6.8 која се односи на организацију наставе наведено је да се предавања на првој години ОАС Право организују у 2 групе (ако се уписује 1500, то је онда по 750 у групи, што више него двоструко превазилази број од 300 студената колико би требало да буде у групи за предавање). Наведено је и да се на првој години студија ОАС Право вежбе организују у 78 група, док се на наредним годинама студија вежбе организују у 66 (друга година), 51 (трећа година) и 31 групи студената (четврта година). Приликом посете, Установа је одговорила да поред сарадника и сви наставници изводе вежбе, а нарочито студијске групе. Поред тога, по потреби Правни факултет у току сваког семестра, у складу са законом, ангажује демонстраторе, на одређено време од три месеца, како би учествовали у извођењу вежби.

Факултет је доставио Извод из ЕБП ПУРС (Прилог 6.1) и Правилник о начину стицања звања и поступку избора наставника (Прилог 6.2). Прилог 6.3 Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, наставника са пуним радним временом добро су организовани и линковани. У прилозима овог стандарда углавном су дати квантитативни показатељи. Квалификације наставног особља анализирани су у прилозима који се односе на књиге наставника за студијске програме и у прилозима којима је документован научноистраживачки рад у Установи (публиковане референце и пројекти у петогодишњем периоду). Евидентно је да је достигнут висок квалитет наставника који су бирани за одређене УНО и опредељени да држе наставу на појединим предметима основних, мастер или докторских студија.

Закључак: Правни факултет Универзитета у Београду има добро дефинисане услове за стицање звања и поступак избора наставника. На основу прилога који се односе на научно-истраживачки рад евидентно је да је достигнут висок квалитет наставника који су бирани за одређене УНО и опредељени да држе наставу на појединим предметима основних, мастер или докторских студија. Рецензентска комисија констатује да су у допуњеној документацији која је достављена за акредитацију подаци који се односе на наставнике и сараднике ангажоване на Правном факултету Универзитета у Београду коректно наведени и да су усклађени подаци у уједињеном електронском формулару, Уводној табели и прилозима Стандарда 6. Установа се није осврнула на величину група за предавања. Комисија препоручује Установи да у наредном периоду усклади број студената у групи за предавања и вежбе са бројем који одговара стандарду за поље друштвено-хуманистичких наука и да се настава на свим студијским програмима организује у складу са Курикулумима, који су оцењени као веома квалитетни.

Стандард 7. Ненаставно особље

На основу достављене документације види се да је у ненаставном сектору запослена 61 особа. У библиотечком сектору поред два самостална стручнотехничка сарадника – управника и заменика управника, запослено је и осам виших стручнотехничких сарадника за рад у библиотеци, од којих је један распоређен на пословима рада са особама са инвалидитетом. Сви запослени на библиотечким пословима имају високу стручну спрему, од којих је један доктор наука. На пословима информационих система, у оквиру Рачунско информационог центра, запослен је одговарајући број лица са адекватном стручном спремом. Из документације се види да постоји и одговарајућа заступљеност квалификованих лица за обављање секретарских послова. Студентска служба организована је у складу са потребама сва три нивоа студија, тако да је потребан број квалификованих лица распоређен на одговарајућим пословима, у складу са бројем студената. На основу изнетог да се закључити да је структура запослених у

ненаставном сектору усклађена са Стандардом 7, односно да постоји адекватна заступљеност квалификованог особља за обављање библиотечких послова, послова информационих система, секретарских послова, као и послова студентске службе.

Сагласно Стандарду 10 и упутствима за примену Стандарда, Статутом Факултета утврђени су органи управљања и органи пословођења, као и њихове надлежности и одговорности у управљању. Структура, организационе јединице, њихов делокруг рада као и контрола утврђени су Статутом Факултета, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и места Правног факултета Универзитета у Београду, као и другим правилницима. У складу са наведеним општим актима, као и другим радноправним прописима врши се систематско праћење и оцењивање квалитета рада управљачког и ненаставног особља. Услови и поступак заснивања радног односа ненаставног особља детаљно су уређени законом о раду и наведеним општим актима Факултета, али је изостало уређење поступка напредовања ненаставног особља. Правилник о систематизацији садржи детаљан опис послова и задатака, као и број потребних извршилаца за свако радно место, у складу са потребама успешног одвијања наставно-научног процеса. Општим актима није предвиђено доношење кадровског плана.

Стандард 8. Студенти

У прелиминарном извештају Рецензентска комисија је констатовала следеће. У документацији коју је поднео Правни факултет садржани су следећи прилози. Прилог 8.1. Конкурси за упис студената за текућу школску годину за студијске програме – садржи конкурс за упис студената на основне академске студије, мастер академске студије, мастер академске студије – мастер европских интеграција, докторске студије, као и информације о мастер студијама на Универзитету „Тор Вергата“ у Риму. У конкурсима су садржане све неопходне информације, као што су: број студената за одређене студијске програме, услови за упис и висина школарине (висина школарине недостаје у конкурс за основне академске студије, док је за остале степене студија наведена). Прилог 8.2. Решење о именовању Комисије за пријем студената на студијске програме – садржи одлуке о образовању следећих комисија и именује чланове за сваку од њих: 1) Комисија за упис; 2) Комисија за спровођење пријемног испита за упис студената у прву годину основних академских студија; 3) Комисија за упис на докторске студије; 4) Комисија за полагање испита из страних језика ради уписа на докторске студије. Прилог 8.3. Ранг листе студената уписаних у претходној школској години – садрже следеће листе: 1) Коначна ранг листа кандидата који су конкурисали за упис на Правни факултет Универзитета у Београду у школској 2017/2018; 2) Коначна ранг листа кандидата за упис на мастер академске студије за школску 2017/2018; 3) Коначна ранг листа кандидата за упис на мастер академске студије – мастер европских интеграција за школску 2017/2018; 4) Ранг листа кандидата за упис на мастер академске студије, студијски програм Менаџмент јавних набавки – Master in Public Procurement Management за школску 2017/2018; 5) Коначна ранг листа кандидата за упис на докторске академске студије за школску 2017/2018. У Ранг листи уписаних на Факултет у претходној школској години недостаје име и презиме кандидата који је заузео место број 1457. Прилог 8.4. Евиденција пролазности и положених испита по предметима и годинама – садржи табеле у којима се налазе подаци о пролазности студената, као и просечним оценама на различитим степенима студија, испитима по годинама и предметима. Прилог 8.4. садржи четири табеле: 1) Проходност на испитима у школској 2017/18. (ОАС); 2) Мастер академске студије: Право, Анализа успешности по предметима у школској 2017/18; 3) Мастер академске студије – Мастер европских интеграција, Анализа успешности по предметима у школској 2017/18; 4) Докторске академске студије: право, Пролазност по предметима у школској 2017/18. Статистички

подаци о напредовању студената за други степен студија (60 ЕСПБ) има једно неслагање: на програму Менаџмент јавних набавки пише да има уписана 33 студена, од којих је свих 33 остварило 60 ЕСПБ, а након тога је наведено да је 1 студент остварио између 37-59 ЕСПБ и да је 32 студента завршило мастер студије. Током посете Факултету, установљено је да је грешка техничког карактера, те је у накнадно достављеној документацији иста отклоњена тако што су усклађени подаци о броју студената. Прилог 8.5. Подаци о Студентском парламенту Установе – Садржи: 1) одсечак са сајта Факултета који говори од студентском животу (у којем пише да Студентски парламент има 21 члана, док у Пословнику о раду Студентског парламента и Статуту Факултета пише да има 25 чланова); 2) Пословник о раду Студентског парламента; 3) Извештаје о спроведеним изборима за Студентски парламент за године: 2018; 2010; 2009. и 2008.; 4) Записник са конститутивне седнице Студентског парламента Правног факултета Универзитета у Београду; 5) Одлуку о избору председника Студентског парламента; 6) Одлуку о избору секретара Студентског парламента; 7) Одлуку о предлогу кандидата за студента продекана; 8) Одлуку о избору студента продекана Правног факултета Универзитета у Београду за школску 2018/19. Напомена: у Статуту Факултета и Пословнику о раду Студентског парламента пише да Студентски парламент броји 25 чланова, а на почетку Прилога 8.5 Подаци о Студентском парламенту пише да Парламент броји 21 члана. Током посете Факултету установљено је да је у питању техничка грешка, коју је Факултет благовремено отклонио, те је у накнадно достављеној документацији исправљен број чланова парламента приказан на сајту тако што је усклађен са бројем чланова одређеним Статутом Факултета и Пословником о раду Студентског парламента. Такође, у Основном документу који је поднео Правни факултет садржане су и табеле у којима се виде подаци о броју студената који студирају на студијским програмима, број студената који су стекли диплому у претходне три године, као и подаци о напредовању студената на свим степенима студија које Факултет уписује.

На основу приложеног, Комисија је у прелиминарном извештају утврдила да Конкурс за упис садржи све потребне информације изузев висине школарине за основне академске студије. У накнадно достављеној документацији, достављен је нови конкурс на основу којег се може видети висина школарине за основне академске студије. (Прилог 8.1). Такође, увидом у табеле, може се констатовати да Факултет прати успех својих студената.

Закључак: Током посете Правном факултету Универзитета у Београду, Комисија је указала на уочене пропусте, те је том приликом констатовано да је реч о грешкама техничког карактера, а које је Правни факултет Универзитета у Београду отклонио благовремено, те Комисија на основу накнадно достављене документације констатује да је Стандард 8 потпуно обрађен у складу са захтевима.

Стандард 9. Простор и опрема

Анализом података и прилога који су достављени утврђено је да установа располаже просторијама за извођење наставе (амфитеатри, слушаонице, учионице, лабораторија за рачунаре, рачунарска учионица), библиотечким просторијама и читаоницама, којих има 41 са 3.610 места за седење, укупне нето површине нешто више од 3.560 м². Осим тога, Факултет има и 113 просторија намењених наставницима (99 кабинета, две сале), студентској организацији (4 просторије), као и обављању административних, управних и техничких послова, чија је укупна нето површина нешто преко 2.560 м², са 398 места за седење. Увидом је такође установљено да укупна бруто површина којом располаже установа износи преко 15.000 м², што значи да је испуњен захтев из Стандарда да у случају двосменског рада установа располаже са најмање 2 м² по студенту.

На основу првобитно приложене документације није се могло са сигурношћу установити да ли библиотека располаже адекватним складишним простором за чување библиотечког фонда. Приликом посете и увидом у накнадно допуњену документацију ова недоумица је отклоњена и установљено је да Факултет располаже са четири магацина за складиштење књига укупне површине 968,12 м². Такође, ако се укупан број студената и број просторија које су адекватне за извођење наставних активности посматра у контексту захтева у погледу максималне величине група за предавања и вежбе, као и у складу са подацима наведеним у електронском формулару, Рецензентска комисија сматра да је у циљу подизања квалитета наставе у наредном периоду потребно усмерити значајне инвестиционе активности у том правцу.

У материјалу је приложена документација којом се доказује власништво зграде и укњижба права коришћења на предметној непокретности у корист Правног факултета Универзитета у Београду.

На основу првобитно приложене документације није могло да се утврди да ли је простор приступачан за особе са отежаним кретањем. Приликом посете и увидом у накнадно достављену документацију констатовано је да је постављањем рампе на улазу у Факултет омогућен приступ лицима са отежаним кретањем. Осим тога лицима са посебним потребама доступни су електронски уџбеници, као и тактилна табла са Брајевим писмом, а извршена је и инсталација индукционог система за амплификацију говора за лица са оштећеним слухом.

У достављеном материјалу наводи се да просторије у којима се одвија настава располажу савременом техничком опремом за видео презентације. Савремена климатизована конференцијска сала такође поседује видео-презентациону опрему, опрему за симултано превођење, као и видео-конференцијски систем. Сваки наставник и сарадник има на располагању десктоп или лаптоп рачунар, који су умрежени и имају интернет везу. Студенти имају могућност коришћења 10 рачунара повезаних на академску мрежу, једног фотокопир апарата и штампача у просторијама Библиотеке, као и 44 рачунара у посебној рачунарској учионици, а на располагању им је и 75 прикључака за рачунаре у просторијама библиотеке. У три читаонице са 580 седећих места студентима је обезбеђено додатних 120 прикључака за рачунаре. Факултет располаже и савременом опремом потребном за обављање стручних, административних и управљачких послова.

Извештај о самовредновању у делу који се односи на Стандард 11 садржи оцену да установа поседује примерене просторне капацитете и адекватну опрему за извођење наставе. Посебна пажња посвећена је инвестицијама које су, у складу са Стратегијом и другим документима Факултета, у периоду након акредитације, од 2013. до 2018, имале за циљ побољшање услова за рад. Поред уградње додатног електронског уређаја за електронску евиденцију свих облика наставе, што је за циљ имало што уредније евидентирање обављања посла и присутности наставника, током 2015/16 било је предузето низ активности на пољу инвестиционог одржавања. Током 2016. отворен је и амфитеатар у природи. По значају инвестиционих активности издваја се 2017, када је из сопствених средстава инвестирано нешто више од 71.000.000 динара у реконструкцију таванског простора који се претворен у простор од 400 м² у оквиру кога постоје две слушаонице – конференцијске сале које су опремљене најсавременијим технички средствима, осам кабинета, две приступне галерије и лоби испред слушаоница. У извештају се истиче да и поред чињенице да је достигнути ниво квалитета простора и опреме у складу са највишим европским стандардима, ради даљег унапређења свог рада, Факултет ће наставити са инвестицијама и у наредном периоду.

Стандард 10. Библиотека, уџбеници и информациона подршка

Библиотека установе располаже изузетно богатим библиотечким фондом који чини 525.769 библиографских јединица, у оквиру којих постоји 102.458 наслова књига и 2.762 наслова часописа, као и 600 речника, енциклопедија и лексикона. Уџбеничка литература којом располаже Библиотека у потпуности подмирује потребе студената за лакше праћење наставе и савладавање градива на свим нивоима студија и свим студијским програмима. Обезбеђен је приступ електронским сервисима са преко 35.000 наслова страних научних часописа и готово 160.000 наслова књига, као и неколико индексних база података.

Анализом достављене документације утврђено је да Библиотека располаже информационом системом и информатичком опремом која је неопходна за пружање услуга корисницима и студентима за студирање. Рачунарске лабораторије и просторија библиотеке имају на располагању 54 рачунара, а постоји и 195 прикључака за рачунаре у читаоницама и библиотечким просторијама. Могло би се закључити да би број рачунара у односу на број од 30.000 корисника Библиотеке могао да буде већи, те би у наредном периоду било потребно обезбедити средства за набавку додатне опреме, што би допринело подизању квалитета наставног процеса и нивоа услуга које Библиотека пружа свим својим корисницима.

У Извештају о самовредновању се истиче да Факултет посебну пажњу поклања благовременом обезбеђивању уџбеничке и друге неопходне литературе студентима, а у том смислу посебно је важна улога Центра за издаваштво и информисање јер је пракса да се уџбеници издају од стране Факултета. Сви самофинансирајући студенти добијају уџбенички комплет који чине уџбеници које издаје Факултет. Као слаба тачка се истиче релативно слаба покривеност изборних предмета уџбеницима чији је издавач Факултет и поред чињенице да установа стимулише издавачку делатност. Библиотека располаже адекватним насловима других, домаћих и страних, издавача којима се обезбеђује адекватна покривеност литературом, како изборних, тако и основних предмета. За похвалу је стално настојање установе да се инвестицијама у овом сегменту осавремене простор и средства, да се фонд допуни најновијим издањима, а посебно су значајне активности које Факултет предузима на формирању посебне библиотеке и каталога електронских књига. Треба истаћи да људски ресурси, компетентан и стручан кадар, који се континуирано стручно усавршава представља посебан квалитет.

Рецензентска комисија је у прелиминарном извештају констатовала да постоји несагласност о броју рачунара у достављеној документацији – у Основном документу су подаци који су наведени у овом коментару, а у Изјави /Прилог 10.2/ стоји да компјутерска лабораторија располаже са 44 рачунара. У допуњеној документацији подаци су усклађени.

Стандард 11. Унутрашњи механизми за осигурање квалитета

У документу Стандард 11. наведено је да је стратегија обезбеђења квалитета, наставних и ваннаставних активности, услова рада и студирања утврђена општим актима Правног факултета у Београду. У циљу осигурања и унапређења квалитета, као помоћна стручна и саветодавна тела Декана, Наставно-научног већа и Савета Факултета образоване су: Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе и Веће година. Студенти имају активну улогу у формулисању и спровођењу стратегије обезбеђења квалитета. Уз документ Стандард 11. приложени су Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (Табела 11.1.), Извештај о резултатима самовредновања у Установи (Прилог 11.1.), Стратегија обезбеђивања квалитета (Прилог 11.2.), Правилник о уџбеницима (Прилог 11.3.), као и Извод из Статута Правног факултета - оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (Прилог 11.4.).

Оцена Стандарда 11. Увидом у Табелу 11.1. утврђено је да је на Факултету формирана Комисија организационих јединица задужених за контролу квалитета коју чини 8 чланова од којих су 6 чланова из редова наставног особља, а један члан је студент, док поред имена једног члана комисије пише асистент/в.д. секретар Факултета. У допуњеној документацији испод Табеле 11.1 наведено је да се подаци о Комисији организационих јединица налазе на сајту Факултета на адреси http://www.ius.bg.ac.rs/org/strucna_tela.html. Рецензентска комисија није успела да на сајту Факултета пронађе податке о Комисији организационих јединица задужених за контролу квалитета. Комисија констатује да је високошколска установа у Прилогу 11.1.поднела Извештај о резултатима самовредновања из 2019. Извештај о самовредновању Правног факултета има обим од 134 стране компјутерски обрађеног текста и састоји се од 3 дела. У првом делу су приказани основни подаци о Правном факултету, у другом делу се износе резултати процеса самовредновања и мере које се предузимају ради побољшања квалитета, док трећи део чине прилози на основу којих је сачињен извештај о самовредновању. После посете, а у складу са препорукама Рецензентске комисије, Факултет је Извештај о самовредновању учинио доступним јавности постављањем на сајт (http://ius.bg.ac.rs/docs/Izvestaj%20o%20samovrednovanju%20Pravnog%20fakulteta%20UD_10022019%20za%20sajt.pdf). Као Прилог 11.2. приложена је Стратегија обезбеђивања квалитета Универзитета у Београду, коју је донео Савет Универзитета у Београду, на седници одржаној 29. Октобра 2013. Наведена Стратегија представља развојни стратешки документ у којем су утврђени дугорочни циљеви Универзитета у Београду, те предвиђене мере за успостављање, праћење и унапређење квалитета на Универзитету у Београду и високошколским јединицама у његовом саставу. Комисија констатује да Правни факултет није приложио своју стратегију обезбеђења квалитета. Стандарди предвиђају да високошколска установа треба да утврди јасно и подробно стратегију обезбеђења квалитета наставног процеса, управљања високошколском установом, ненаставних активности као и услова рада и студирања, која је доступна јавности. У Извештају о самовредновању, Правни факултет наводи искључиво Стратегију обезбеђивања квалитета Универзитета у Београду. Увидом у поднету документацију Комисија констатује да је приложен и Правилник о уџбеницима који је усвојен на 10.седници Наставно-научног већа одржаној 8.10.2007. Правилником се регулишу стандарди везани за обезбеђивање и проверу квалитета уџбеника, наставног и испитног материјала за Факултет (чл. 1(1) Правилника о уџбеницима). Увидом Прилог 11.4. који представља чл. 140 Статута, који носи назив „Самовредновање“ утврђено је да је Статутом Факултета предвиђено да Факултет спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе и услова рада, по правилу једном годишње, а најмање једном у три године. Самовредновање се спроводи у складу са Правилником о самовредновању Факултета, а у обзир се узимају и добијене оцене студената. После посете установи, Факултет је доставио и Прилог 11.5. Одлуку о именовању Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета извођења наставе од 20.09.2019. Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета наставе чини 8 чланова и то: 6 наставника, 1 сарадник и 1 студент. Подаци о Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета наставе су доступни јавности (http://ius.bg.ac.rs/org/strucna_tela.html).

Закључак: Комисија констатује да се на Правном факултету предузимају мере у циљу унапређења и обезбеђења квалитета. Ипак, потребно је даље унапређење унутрашњих механизма за контролу квалитета. Имајући наведено у виду, неопходно је да у наредном периоду буде усвојена стратегија (плански документ) обезбеђења квалитета Правног факултета Универзитета у Београду, која утврђује стратегију обезбеђења

квалитета наставног процеса, управљања високошколском установом, ненаставних активности као и услова рада и студирања. И друго, Извештај о самовредновању треба допунити SWOT анализом.

Стандард 12. Извори финансирања

Анализом расположивих доступних докумената и датих података у њима, које је доставио Правни факултет утврђено је следеће:

1. Факултет је установа за високо образовање у државној својини. Власник Факултета је Р. Србија. Факултет своју делатност остварује у простору-згради која јој је дата на коришћење од стране државе, а налази се у Београду, Булевар Краља Александра бр. 67. (Прилог 9.1. Доказ о власништву, Прилог 9.2. Извод из књиге инвентара). Правни факултет је приложио сва неопходна правна акта за своју поновну акредитацију као високошколска установа (Прилози: 1-11).

2. Начин финансирања Факултета регулисан је Законом о високом образовању, Законом о буџетском систему, Законом о платама у државним органима, Уредбом о нормативима и стандардима услова рада Универзитета и Факултета за делатности које се финансирају из буџета.

3. Факултет као индиректни буџетски корисник, финансира се из буџета Р. Србије, сопствених прихода и примања, донација правних и физичких лица и међународних организација. Ресорно министарство финансирало је и финансира факултету део плата за запослене и део материјалних трошкова, део трошкова на име школарину за I, II и III годину докторских студија за студенте који се школују на терет буџета, научне пројекте, материјалне трошкове пројекта, научне скупове, материјалне трошкове сарадника на пројекту и режијске трошкове пројекта (трошкови електричне енергије, комуналне услуге, трошкови телефона).

4. Поред прихода које обезбеђује оснивач, Факултет остварује и друге изворе финансирања: приходи од самофинансирајућих студената (школарине); приходи од вршења услуга по уговору – сарадња са привредом; приходи од овера, уверења, преласка са других факултета; приходи од мастер и докторских студија; приходи од студија за иновацију-специјализацију знања; приходи од припремне наставе за упис на факултет; приходи од пријава за упис на факултет; приходи од камата; приходи од издавања простора у закуп; приходи од рефундација накнада запосленима; приходи од донација; приходи од продаје нефинансијске имовине и то, од издавачке делатности, примања од отплате кредита датих запосленима; други приходи у складу са законом.

5. Финансијски план усваја Савет факултета.

6. Установа је приложила финансијске резултате за период од 3 године (2016-2018) (Прилог 12.1. Финансијски извештај за последње три године): Факултет је 2016. остварио укупне приходе и примања у износу од 853.276.841,00 РСД и расходе и издатке у износу од 810.147.699,00 динара. У 2016, Факултет је остварио суфицит у пословању у износу од 43.129.142,00 РСД. Учешће прихода из буџета у укупним приходима и примањима Факултета износи 30,33%, а учешће сопствених прихода и примања у оствареним укупним приходима и примањима Факултета износи 69,05%; - Факултет је 2017. остварио укупне приходе и примања у износу од 845.352.022,00 РСД и расходе и издатке у износу од 898.776.612,00 динара. У 2017, Факултет је остварио дефицит у пословању у износу од 53.424.590,00 РСД. Мањак прихода, дефицит, покривен је вишком прихода и примања из ранијих година, који је коришћен за покриће расхода и у 2017. у износу од 64.852.643,00 РСД, чиме је Факултет остварио суфицит у износу од 11.428.053,00 РСД. Дефицит је настао због извођења грађевинских радова на адаптацији и реконструкцији поткровља зграде Факултета. Учешће прихода из буџета у укупним приходима и примањима Факултета износи 31,19%, а учешће сопствених прихода и примања у оствареним укупним приходима и примањима

Факултета износи 66,54%; - Факултет је 2018. остварио укупне приходе и примања у износу од 812.862.594,00 РСД и расходе и издатке у износу од 844.854.612,00 динара. У 2018, Факултет је остварио дефицит у пословању у износу од 31.992.018,00 РСД. Мањак прихода, дефицит, покривен је вишком прихода и примања из ранијих година, који је коришћен за покриће расхода и у 2018. у износу од 37.555.419,00 РСД и пренетим неутрошеним средствима донација из ранијих година у износу од 11.538.215,00 РСД, чиме је Факултет остварио суфицит у износу од 17.101.688,00 РСД. Дефицит је настао због смањења прихода од школарине самофинансирајућих студената на основним студијама у износу од 54.977.069,00 РСД.

Учешће прихода из буџета у укупним приходима и примањима Факултета износи 33,70%, а учешће сопствених прихода и примања у оствареним укупним приходима и примањима факултета износи 62,75%.

7. Има усвојен финансијски план за 2019, који садржи јасно представљене будуће планиране приходе и расходе по врстама и динамици. Планирани приходи и примања су 1.039.100.000,00 РСД, од тога: буџетски приходи 319.000.000,00 РСД, сопствени приходи 686.100.000,00 РСД, приходи од донација 7.000.000,00 РСД, од продаје нефинансијске имовине 27.000.000,00 РСД. Планирани расходи су 990.400.000,00 РСД, од тога 652.000.000,00 РСД на плате, а на остале расходе 338.400.000,00 РСД. Ови резултати представљају позитивне финансијске резултате. Овај план садржи јасно представљене будуће планиране приходе и расходе по врстама и динамици. (Прилог 12.2. Финансијски план за текућу годину).

8. Извори финансирања које остварује Факултет су довољни за дугорочну успешну реализацију свих студијских програма. Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства која обезбеђује из извора финансирања предвиђених релевантним законским и подзаконским прописима, неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно-истраживачких пројеката и друге активности. Факултет у складу са законским и подзаконским прописима и стандардима, планира распоред и намену финансијских средстава, на начин којим се обезбеђује финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

9. Квалитет финансирања Факултета обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности и ликвидности у дужем временском периоду. Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употреба финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет факултета.

Закључак: Увидом, провером и анализом свих докумената и података у њима (описа, прилога, табела), а руководећи се датим упутствима, може се закључити следеће. Прво, Факултет је приложио финансијске резултате свог пословања за период од 2016-2018. Иако је имао одређена издвајања у 2017. (за извођење грађевинских радова на адаптацији и реконструкцији поткровља зграде факултета) и 2018. (смањење прихода од школарине самофинансирајућих студената на основним студијама), остварио је позитивне резултате у период од 2016-2018. Друго, Факултет је усвојио позитиван финансијски план за 2019, који садржи јасно представљене будуће планиране приходе и расходе по врстама и динамици и у којем су планирани приходи већи од расхода. Овај финансијски план покрива период трајања студијских програма. Комисија констатује да Правни факултет има одрживу адекватну финансијску конструкцију, чији извори финансирања су довољни и омогућавају да се у потпуности обезбеди квалитетно извођење наставе и реализују постављени циљеви ове високошколске установе и тиме спроведу сви студијски програми које поновно акредитује чиме Правни факултет на задовољавајући начин испуњава Стандард 12: Извори финансирања за поновну

акредитацију. Правни факултет испуњава законске услове за Стандард 12: Извори финансирања, за поновну акредитацију. Препорука. Неопходно је да Факултет у наредном периоду ради на проналажењу додатних извора финансирања, како би обезбедио одрживост квалитета студијских програма на свим нивоима и покрио своје текуће материјалне трошкове. Такође, требало би извршити анализе свих трошкова и по потреби исте смањити.

Стандард 13. Јавност у раду

Стандард 13 односи се на јавност у раду високошколске установе. Прилог 13.1.а – Извод са сајта Правног факултета садржи неколико страница сајта Факултета. Већ на почетној страници се налази конкурс за упис на основне студије, а на десној страни падајући мени са поделом на основне информације које би посетиоце сајта могле занимати: О Факултету, Историјат, Организација, Наставници, Студије, Научни рад, Публикације, Библиотека, Студентски живот, Међународна сарадња и мобилност студената. Такође, приложене су информације о самом факултету и пријемном испиту за будуће студенте Факултета, као и програм полагања пријемног испита и Приручник за припрему пријемног испита; и информације потребне студентима основних, мастер и докторских академских студија. Прилог 13.1.б – Брошура – Како да postanем правник представља увод у студије права и пружа комплетну слику о студирању будућим студентима. То је књига од око 150 страна, која садржи основне информације о студијама, Универзитету у Београду, наставницима, органима факултета, студентским организацијама, уџбеницима, часописима, настави, библиотеци. Побројани су и укратко објашњени сви предмети који се изучавају на Факултету, како обавезни, тако и изборни, а потом описани и типични задаци неких од најзаступљенијих послова којим се свршени правници баве. Прилог 13.1.г – Билтен Acta Diurna садржи исечак са сајта на коме се налазе календарски распоређени бројеви билтена. Такође је приложен и пример билтена из 2018. године, који информисе о догађајима значајним за Факултет, описује сва протекла дешавања у вези са Факултетом и његовим члановима, као и активностима наставника и студената Факултета. Прилог 13.1.в – Извод са сајта – репозиторијум – Садржи исечке са сајта Рачунарског центра Универзитета у Београду, Е-тезе Универзитета у Београду и Националног Репозиторијума дисертација у Србији, где се може стећи увид у најновије докторске тезе и дисертације Правног факултета Универзитета у Београду.

Закључак: На основу увида у прилоге и прегледом сајта, може се рећи да Факултет јавно објављује основне задатке, циљеве, опис студијских програма и предмета, услове уписа и преноса ЕСПБ бодова, листу наставника и сарадника и друге релевантне податке. Током посете, Комисија је указала на чињеницу да постоје делови сајта Факултета који нису довољно транспарентни, неки нису дуго ажурирани, неке информације није једноставно пронаћи. Рецензентска комисија је тада обавештена да је Факултет у фази договора са информатичком службом и установом која ће бити ангажована да се сајт Факултета унапреди. Комисија препоручује да се поради на поједностављењу поставки сајта како би га просечно информатички образовано лице са лакоћом могло користити.

Кратак опис свих позитивних и негативних елемената у оцени стандарда за акредитацију високошколских установа

Општи утисак о установи чија акредитација се тражи, а на основу прописаних стандарда је изузетан. Рецензентска комисија је детаљно проучила поднету документацију, те изнела свој став о испуњености сваког од предвиђених стандарда. После подношења прелиминарних извештаја, Рецензентска комисија је посетила Правни факултет. Факултет је дао Рецензентској комисији све захтеване информације,

слободан приступ и увид у наставни процес и управљање Факултетом, као и расположиви простор. Факултет је организовао разговоре са управом Факултета, као и са наставницима, студентима, ненаставним особљем, комисијом која је сачинила Извештај о самовредновању, представницима из привреде и alumni удружења.

Основни задаци и циљеви високошколске установе су јасни и сажето изражени. Надаље, наведени циљеви су конкретни и мерљиви. У вези са Стандардом 2. који се односи на планирање и контролу утврђено је да Правни факултет има План рада, који је заснован на систематичном прикупљању података. На основу приложених Извештаја о раду, Комисија је утврдила да Правни факултет спроводи контролу поређењем планираних и остварених циљева и поређењем резултата са резултатима у претходном периоду. Одржива организација Факултета, овлашћења и одговорности органа управљања, стручних органа и студентског парламента адекватно су утврђени и уређени Статутом Факултета, а квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Завршетком студијских програма који се реализују на Факултету студенти стичу одговарајуће квалификације, а понуђени студијски програми су свеобухватни, добро структурирани и целовити. Научно-истраживачки рад на Факултету оцењен је највишом оценом јер је утврђено да се научноистраживачки рад планира, да су кроз пројекте створени добри услови за истраживање, да су остварени одлични резултати који су публиковани у међународним и националним часописима, монографијама и зборницима радова. Наставно особље запослено у установи остварује импресивне резултате, како у наставном процесу, тако и у научном раду. У погледу ненаставног особља утврђено је да је структура запослених у ненаставном сектору усклађена са Стандардом 7, тј. да постоји адекватна заступљеност квалификованог особља за обављање библиотечких послова, послова информационих система, секретарских послова, као и послова студентске службе. Испитивањем услова испуњености Стандарда 8. утврђено је да је дефинисан број студената и да су јасни услови за упис на студијске програме, као и да се непрекидно и систематски прати успех студената и њихово напредовање на сваком од студијских програма. Простор и опрема оцењени су високом оценом, док библиотека, уџбеници и информациона подршка заслужују највишу оцену. Комисија нарочито похваљује услове који су обезбеђени наставницима у вези са њиховим научним радом.

На Факултету су успостављени унутрашњи механизми за осигурање квалитета. Један од недостатака који је уочен односи се на начин контроле и унапређења квалитета на Правном факултету. Комисија је утврдила да је потребно унапредити правни оквир за вршење контроле, а потом начин сачињавања извештаја о самовредновању. У сваком случају, у разговору приликом посете установи Комисија је закључила да постоји спремност да се наведени недостатак отклони у наредном периоду. Комисија је утврдила и да Правни факултет има одрживу адекватну финансијску конструкцију, чији извори финансирања су довољни и омогућавају да се у потпуности обезбеди квалитетно извођење наставе и реализују постављени циљеви ове високошколске установе и тиме спроведу сви студијски програми које поновно акредитује.

Правни факултет Универзитета у Београду представља високошколску установу са дугом традицијом, али и установу која прати најновија достигнућа у области правне науке и омогућава студентима стицање најновијих научних и стручних сазнања на свим студијским програмима који се изводе у установи. Да закључимо, Правни факултет Универзитета у Београду представља елитни факултет који испуњава највише стандарде у високом образовању и представља лидера у правном образовању у земљи.

Препоруке:

Предлог мера за отклањање уочених слабости / предлог мера и активности за унапређење квалитета студијског програма:

1. Сајт високошколске установе је потребно унапредити да би се омогућило лакше сналажење свим заинтересованим лицима. Поред тога, у неким сегментима, што је наведено у овом извештају, потребно је сајт ажурирати и на њега поставити актуелне информације.

2. У циљу даљег унапређења квалитета ВУ у наредном периоду потребно је допунити Извештај о самовредновању установе и извршити SWOT анализу сваког стандарда и дати предлог конкретних мера и активности за унапређење квалитета сваког стандарда.

3. Потребно је израдити извештај о самовредновању сваког студијског програма који се изводи на Факултету.

4. Високошколска установа треба да утврди стратегију обезбеђења квалитета наставног процеса, управљања високошколском установом, ненаставних активности као и услова рада и студирања. Имајући наведено у виду, неопходно је да у наредном периоду буде усвојен плански документ (стратегија) за обезбеђење квалитета Правног факултета Универзитета у Београду.

5. У наредном периоду у циљу подизања квалитета наставног процеса, треба радити на јачању кадровских ресурса. Посебно треба настојати да се повећа број сарадника. Поред тога, у циљу постизања адекватног оптерећења код свих наставника и сарадника требало би у наредном периоду, уколико је могуће, извршити прераспodelу наставних активности.

6. Комисија препоручује Установи да у наредном периоду усклади број студената у групи за предавања и вежбе са бројем који одговара стандарду за поље друштвено-хуманистичких наука и да се настава на свим студијским програмима организује у складу са Курикулумима.

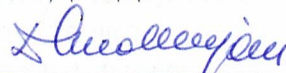
7. Неопходно је да Факултет у наредном периоду ради на проналажењу додатних извора финансирања, како би обезбедио одрживост квалитета студијских програма на свим нивоима и покрио своје текуће материјалне трошкове. Такође, требало би извршити анализе свих трошкова и, по потреби, исте смањити.

Имајући у виду да је високошколска установа **Универзитет у Београду – Правни факултет** испунила стандарде за акредитацију високошколске установе, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019), одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки